

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

<p>SZERKESZTŐSÉGI IRODA. Nagy-uj-utca Jóna-ház. 1704. sz. alatt. Ide intézendő a lap szemléi részét illető minden közlemény. Kéziratok s levelek vissza nem adtnak. Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.</p>	<p>ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt. HIRDETÉSI DÍJ: Öt-hasabos postkör egyezri bejelentésért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitnér 4 hasabos postkörre 20 kr.</p>	<p>KIADÓ-HIVATAL: Kutasi Imre könyvnyomdája. Főpíacz. Sz. Nagy Károly-ház. Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény, ugymint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és a hirdetések.</p>
---	--	--

Debreczen, febr. 21.

Nagyon a gyöngéjére tapinthatott némely független hazafiak a „Debr. Ellenőr“ 30. számában megjelent „Még valami a függetlenségi pártokról“ című cikk, mert van szörnyű fölháborodás oda át a tisztelt hazafiak táborában s úgy látszik, hogy a ki csak tollat tud fogni a kezébe, mind neki gyürkőzik s olyan tinta-tengert árasztanak el körülünk, hogyha most bele nem fulunk, hát sohasem.

Régi közmondás már az, hogy: „szólj igazat, betörök a fejed“; készen állhattunk tehát arra, hogy ez a közmondás rajtunk is beteljesül. Ennél fogva legkevésbé sem lepett meg bennünket a tisztelt hazafiak fölzudulása; sőt az sem fog meglepni, ha az a náni polgártárs, a ki most ostracismusra ítél bennünket, jövőben azt fogja indítványozni, hogy mindenkinet elretentő példájára, a ki a szent függetlenségi párt eszkatlanlanságának dogmájában kételkedni mer, máglyán égettessünk el. A türelmesség minden időben kiváló jeles tulajdona volt a tisztelt polgártárs elvrokonainak. Nem azért hordják ők a szabadságot mindig a szájukban, hogy abból másnak is juttassanak.

A szabad vélemény nyilvánításra csak nekik van privilegiumok; ha a mi oldalunkról szólal föl valaki, az merénylet az általuk képviselt népfenség ellen. Ha a józan észre appellálunk, az gyalázatos vakmerőség mindazok ellen, kiknél az a józan ész hiányzik. Ha föl akarjuk világosítani őket, hogy rossz uton járnak, akkor elvetemedett gonosztevők vagyunk, kik a reakció zsoldosaivá szegődtünk. Dugd be a füledet óh nép! — kiáltanak rögtön a hívekre és dugják is mind a tiz ujjokkal a szegény nép füleit, nehogy meghalljon valamint az értelmes beszédből s gondolkozni találjon: „hogyan is van hát az a dolog igazán?“

Lám mi nem rémítetjük a mi pártbíveinket: el ne olvassátok azt a szélball ujságot, mert rögtön az ördög hatalmába estek; sőt inkább nem ajánlhatunk hasznosabb olvasmányt, mint

A „Debreczeni Ellenőr“ tarczája

Az istvádi molnár.

Rabó historia. Irta P. Szabó E. (Folytatás.)

— Ott leszek én akkor! — felelt a legény önzéletesen.
Ezzel ismét megindult a kis csapat, telhető igyekezettel kerülve minden zajt.
Jó félóra hason-mászás után végre szemébe tnt a csendbiztosnak a csárda kivilágított ablaka.
A csárda a pályi major közelében volt egy domb által eltakarva; a csárda mögött akácza-erdő terült el.
Hogy mi történt meg a csárdán ebből a rozszant, félreeső kocszmában, annak csak a jó isten lett volna a megmondhatója. Pár év óta az öreg Kánya volt a csárdás, valahonnan a Bsalton mellől került ide, egyedül lakott a csárdában, s régóta gyanakodtak rá, hogy a betyárokkal csziborál, de nem tudtak rábizonyítani semmit.
Mikor a csendbiztos egy puskalövésnyire ért a csárda közelébe, halk szisszentéssel megállította csapatját.
Időt kellett engedni Pistának, hogy embereivel az akácza-erdőn át a csárda mögé kerülhessen.
Ezatt Sally Gerzson biztos ur szemlét tartott a helyzet fölött. A csárdából vigan mulatók danája s jókedvű nevetés hangzott ki; bizonyosan a préda fölcsztása után áldomást isznak a kótválók.
Feltűnt azonban az éber csendbiztosnak, hogy semmiféle őrszemét nem állítottak ki a

bizony s szélball lapokat, csak azokat kell elolvasni s azonnal tisztában lesz az okos ember, hogy melyik oldalon keresse az igazat.

De azzal sem állunk ám elő, hogy a ki oda át a függetlenségi táborban van, az mind rossz hazafi. Dehogy az, jó hazafi azoknak legnagyobb része, csak hogy nagyon rossz muzsikuskok s irtalmatlan hamis nóta után indulnak.

Még azokról az ifju és vén gyermekekről, a kik a „Debreczen“ hasábjain stylygyakorlatokat tartanak ellenünk, sem vagyunk oly rossz véleményben, hogy föltennék róluk, miszerint tökéletes tudatával bírálnak mindannak, a mit leírnak. Csak megszokták már s mikor a (T.) betűt megpllantják lapunkban, az olyan hatást gyakorol reánk, mint a vörös posztó a spanyol bikaviadaloknál. Akkor föltámad bennök a hősi ösztön s dönek jobbra, balra.

(T.) barátunknak nincs szüksége védelmünkre. Az erkölcsi bátorság, melynek minden időben jelét adta, személyes és párttekinetektől nélkül nyíltan és önállóan kijelentve nézeteit, tiszteletet biztosít számára minden komolyan gondolkozó férfi előtt. A ki pénzt akar keresni hirlapíról tollával, az nem a kormánypart oldalán foglal ma állást, nagyon sovány kereset volna az; az irodalmi nyereszkekődök oda állnak mind az ellenzék táborban. Ott a jövendős geschätt mai napság.

Több szót nem vesztegetünk a polemianak erre a drágalitos nemére, mely az érvek ürességét a személyek elleni pszkolódással igyekszik pótolni. A vitatkozás ezen a terén, megvalljuk, hogy önkö mindig erősebbek lesznek, mert mi nemcsak hogy nem értünk az ily fegyverek forgatásához, de nem is akarunk ahhoz érteni. Mi minden magyar emberről azt hisszük, hogy tehetsége szerint iparkodik hazája javát előmozdítani. Még azon hivatalból kimaradt hajdani Bach-huszárokról is azt hisszük, kik oly feles számmal találkoznak oda át önkök közt.

A különbség tehát köztünk és önkök közt nem abból áll, hogy ki akar a hazájának szolgálni, hanem abból, hogy

betyárok, mert ha volna ilyen, azóta már észre kelet volna vennie a pandurokat. Ez nyilván a rablók bevett szoká-e ellenére volt; vagy bizonyosan érezték magokat.

Jo nevedőrai varakozás után a biztos elesen futtyn ett kettőt, — erre valamennyi pandur fölugrott a földről s futott mindenki a csárda felé, a mint csak futni bírt.
Egy percz alatt a csárda bezárt ajtaja e ott termettek s a mint megérkeztek, az akáczsból egy fűty tudatta velök, hogy Pista is helyen van embereivel.

A csárda tehát teljesen biakkirozva volt; innét ugyan nem menekülhet egy lélek sem. A csendbiztos pisztolya agyáva, hatalmasan megzörgette a csárda egyetlen ajtaját.
Néhány másodpercz múlva megnyílt, az ajtó s a konyha küszöbén megjelent az öreg Kánya.

— Kend az öreg? — mordult rá a csendbiztos.
— Igenis. — Ni bizony, most ismerem meg a tekintetes csendbiztos urat, — szögt az öreg, alázatosan lekapva fejéről nagy báránybőr süvegét. — Szerencsés jó estét kívánok! Hozta isten a csendbiztos urat!
— Egyedül van kend, mi?
— De bizony sokacskán vagyunk tekintetes uram, — felelt az öreg, kitérva az ajtót.

A biztos intett legényeinek s azok felvont pisztolyal, fölelmet fokossal léptek nyomába.

A benyilóbból folyvást hallatszott a mulatózók vig zaja. A biztos nem tévesztette el az ajtót, kettőt lépett a konyhán keresztül s belétk a szoba rozszant ajtaját.
— Akasztótára valje zsványok — ordi-

ki képes annak szolgálni. Legalább a mi felfogásunk szerint ez volna a különbség. Hogy önkök másképp vélekednek, az az önkök baja, az önkök szégyene, nem a miénk. Mi egy politikai irány ellen küzdünk, melyet hazánkra nézve veszélyesnek tartunk; önkök személyek ellen dühösködnek.

Am tessék. Mi nem követjük önkököt. Mi a vélemények szabad harcát akarjuk, nem a személyek sárba rángatását. Okokkal akarunk küzdeni és nem dorongokkal. A ki állításainkat, nézeteinket kibásáknak tartja, czáfolja meg. Szivesen tanulunk akárkitől, még a „Debreczen“-től is. Nem követeljük a magunk számára a csalhatatlanságot s ha meg tudnak győzni minket arról, — de nem nagyhangu kiabálással és melleik verdesével, hanem józan okokkal és bizonyítékokkal, — hogy az önkök politikája a helyesebb és üdvösebb Magyarországára, mi készek vagyunk elhagyni a hibás utat s követni a helyesebbet.

Hanem addig, míg a tisztelt hazafiakat olyan uton látjuk, a hol egyenesen fejeikkel akarnak neki menni a falnak, kötelességünknek ismerjük övni a jóhiszemű becsületes magyar népet, hogy ne induljon ilyen árva világítanak után, a kiknek maguknak is vezetőre volna szükségük, nem hogy ők vezessenek másokat.

— A nvradi szabadelvű párt a következő nyilatkozatot teszi közzé: „Tiszta Kálmán miniszterelnök urnak a „nagyváradi szabadelvű párt“ által képviselő jelöltül leendő felépítésére íránt több elenzéki lapban ferde söt határozottan rosszakaratú, czélzatos áhírek tetévtvén közé, szükségesnek tartom a párt választmánya nevében ezenel nyilvánosan kijelenteni, hogy Tiszta Kálmán urhoz a képviselőjelöltség elfogadása íránt kérdést sem intéztünk; még pedig azért nem, mert az ő felépítésére a párt egyhangú óhvjátása lévén, az ily előleges puhatólódásokat a választmány az öszinte tisztelet alábbszállitásának tartja. Kelt Nagyváradon, 1881. febr. 19 én a „szabadelvű párt“ választmányának megbízásából: Némethy Károly alenök.

— Az iptartvény reviziója tárgyában az általános enquete ma kezdte meg tárgyalását. Az enquette-re a társulatok a követ-

kező tagokat jelölték ki: A „Nemzetgazdasági Egylet“ báró Lipthay Béla és Kerkáoly Károlyt; az „Országos Erdészeti Egyesület“ Bedő Albert miniszteri tanácsost, az „Általános Magyar Iparegylet“ gróf Károlyi Istvánt és Keleti Károly miniszteri tanácsost; az „Országos Magyar Iparegylet“ Havas Sándor alelnököt és Steinacker Odón titkárt; a „Kereskedelmi Csarnok“ Neuwelt Armit és dr. Weisz Bólat; a „Magyar mérnök és építészegylet“ Ney Béla és Langefeld Frigyeset. A keresk. miniszterium ezen enquete az elnököl miniszteren kívül még dr. Matiekovics Sándor államtitkár, dr. Schnierer Gyula és dr. Herich Károly osztálytanácsosok, valamint Balogh fogalmazó által fog képviselteni.

— Protestáns zsinat. A tervezett protestáns zsinat megtartásába a király már meg adta beleegyezését. A hivatalos értesítvény erről már leérkezett a közoktatási miniszteriumba s legközelebb közöltetni fog az illetőket. A király, mint érteülünk, ezúttal lemondott azon jogáról, hogy a zsinaton magát királyi biztos által képviseltesse. Megemlítjük itt, hogy a ref. convent, mely a zsinati előmunkálatokat teljesen be fogja fejezni, márcz. 8 ára hivatott össze.

A magyar ajku görög katolikusok kérvénye a képviselőházban.

Budapest, február 20.

A tegnapi országgyűlés legérdekesebb tárgya a százharminczezer magyar ajku görög-katolikus kérvénye volt, melyben Hajdu-Dorogon görög szertartásu katolikus magyar jellegű püspökség és káptalan felállítását kéri.

Vécsey Tamás előadó: T. ház! Ritkár akadát a kérvényi bizottságnak alkalmá, hogy ilyen nagyfontosságú ügyben terjesztheszen véleményes javaslatot a t. ház elébe. Maga a jelentés értelmében, a hol nem kevesebbről van szó, mint 130,000 görög katolikus hitvallást követő magyar honpolgár százados igényeiről. Már Mária Terézia idejében megkezdődött a mozgalom azon érdek kielégítése tekintetéből, hogy a magyar ajku görög-katolikusok saját nemzeti kormányzat alatt álló püspöki megyét képezzenek.

Bátorították azon körülmény, hogy a haza területén a görög-keleti hitfelekezethez tartozó más nemzetségi polgártársain saját nemzetségük szerint kormányzott diaecisist alkotnak és annak fenntartására az országban elegendő pénzalapot találunk.

T. ház! Ezen ügy már más alkalommal is, midőn előfordult, a t. ház által mindig rokonszenvvel találkozott, ide czéltott a mozgalom és a képviselőháznak lehet kőszönni, hogy Dorogon már ekkoráig is egy vicariatus

ket is csaknem valamennyit névszerint ismerte a csendbiztos.

Nem csodálkozhatunk tehát, hogy rettenetesen keserű csalódásában elfeledte köszöneteni a tiszta társaságot, sőt annyira megfeledkezett hivatalos tekintélyéről is, hogy csaknem kitutott a szobából.

De erre nem került a sor. Észrevették.

— Ni ni Gerzon! — Szerbusz Gerzonkám! kiáltott rá Tóth uram az asztalfőn ül s m-unen fölugrott helyéről, széles tenyerét bizalmasan nyujva az érkezett felé.

Csakhamar körülveték a többiek is.
— Isten hozta! Isten hozta! — Ej, beh jókor jött. Tessék beljebb kerülni!

A csendbiztos hagyta magát bevitetni s azon vette észre, hogy ott ül az asztalfőn, Tóth uram mellett, kezében pisztoly helyett egy óriási libaczombbal.

Az ajtóban ácsorgó legényeket meg a fiatalok fölélték le, egy-egy kalácsot, vagy borosüveget nyomva mindeniknek a markába.

— Edes Gerzocskám, hogy jutsz te most ide? — kérdé szomszédját a molnár. — Ugy-e kópé, észre vetted, hogy itt tanyáznak s erre fordítottad a kantárszárat. No, Emmám, azt ugyan jól cselekedted.

A csendbiztos ur azonban még most sem tudta hanyadán van.

— De hát, hogy kerültök ti ebbe a rozszant csárdába?

— Oka van annak, — felelt a molnár. — Hát az ugy történt edes komám, hogy amott ni azt a Gyuri gyereket ma szabadítottam föl.

(Folyt. köv.)

állítottnál föl. Azon a ki ismeri a hierarchia szervezetét, az tudja fogja, hogy egy vicarius nem elégítheti ki azon jogos aspirációkat, amelyek egy ilyen tekintélyes számú vallásfelekezettel méltán megilletik. A kérvényi bizottság már ismerve a képviselőháznak korábban hozott hason tartalmú határozatát, bátorodik elfogadás végett egy határozati javaslatot ajánlani, a mely a következőképen hangzik:

Határozati javaslat.
Ezen ügyemet érdemlő kérvény oly felhívással tétetik át a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy a hazai összes magyarajku görög szertartású katolikus hitközségek részére alapítandó püspöki székes káptalan felállítására iránt a hazai egyház jog által megszabott lépéseket mielőbb tegye meg.

Kérem ezen javaslatnak elfogadását. (Általános helyeslés.)
Trefort Ágost vallás- és közoktatásügyi miniszter: En a t. képviselőház határozatát már anticipáltam, mert ezen nagyon kényes, de nagy horderejű ügyben a magyar közjog s ez egyházi jog értelmében a tárgyalásokat megindítottam. (Általános élénk helyeslés.)

Orbán Balázs és Vécsey Tamás előadó felszólalásai után a ház elfogadta a kérvényi bizottság véleményét úgy ezen, mint a többi kérvényekre nézve.

Ugyanez ülésen felelt gróf Szapáry Gyula pészgyminiszter Vargics Imrénének a temesmegyei adóbehajtások iránt tett interpellációjára. Az interpelláló valamint a ház a választ tudomásul vette. — Végül Szárközy Auréli szömlött fel a közlekedésügyi miniszterhez, az állami utakhoz szükséges földanyag szállítása, illetőleg a szállítási díjak helyes megállapítása tárgyában.

Rudolf trónörökös Egyiptomban.

Alexandria febr. 18.

Rudolf trónörökös ma délelőtt 11 órakor ide érkezett, s most mint a khedive vendége Iszkanderichben időzik. Ugy az európai, mint a bennszülött lakosság, főleg az itteni osztrák és német egyetlek, a katolikus és zsidó hitközség, napok óta nagy készüléteket tettek az érkező fejedelmi vendégfogadására. Zantából tegnap az a hír jött, hogy a tenger viharos, s hogy a főherceg csak 7 órai késedelem után folytathatja útját. Ekkép a megérkezésé tegnap este 6 órára maradt. A kikötő egész éjjel tele volt emberrel, a világító torony, az esetre, ha a Miramare éjjel érkezik meg, görög tüzzel kivilágítottat volt.

Az örök ma délelőtt 10 órakor jelezték hogy a várt hajó feltűnt a láthatáron, s megérkezése fél óra alatt várható. A kikötőben lévő hajók erre zászlódszít öltöttek, s az osztrák állomáshajó s a khedive első hadsegéde és a rendőr-basa bárkái a vendég elé indultak. Midőn a Miramare zászlója a partról lát-hatóvá lett, a várcsőről üdvölvések dördültek el; a kikötőben lévő hajók szintén lövéseket tettek, melyeket a Miramare viszonzott. — Midőn a trónörökös hajója a révbe beért, a khedive disz-kajka három más kajkával együtt oda evezett hozzá. A trónörökös a kajkba szállt, kísérete és Schaffer főkonzul szintén. A főherceg ellen-tengernagyj egyenruhát viselt mellén az aranykapju jelvényeivel.

Midőn a kajk a kikötő lépcsőjéhez közeledett, a parton egetverő üdvözlő hangzást hallott. A poliglott Alexandria minden nyelvén üdvözlöttek az érkezőt. Borzasztó tolongás támadt, a tért azonban gyalogtestőrség tartotta körülzárva.

A parton diszszor volt felállítva. Midőn a főherceg ide ért, Schaeffer főkonzul, valamennyi egyiptomi osztrák konzultól s a főkon-

zulság személyzetétől körül véve üdvözlő beszédet tartott, melyre a főherceg néhány rövid szóval válaszolt. Delialla (?) kisaasszony az osztrák telep előjárójának leánya virágcsokrot nyújtott át a vendégnek, mire a trónörökös kíséretével együtt kocsi- s a palotába ment.

A városi előjáró itt a főhercegnek a khedive egy sürgönyét nyújtotta át, melyben ez üdvözlő őt Egyiptom földjén. Az utcáon, merre a kocsi haladtak, katonaság képezett sorfalat.

Délután 3 órakor a trónörökös a küldöttségeket fogadta. Ezek egyikének a főherceg megígérte, hogy Alexandriát még egyszer meg fogja látogatni. Pardó Dávid itteni rabbi olasz nyelven irt feliratot és ezüst asztali készletet nyújtott át a főhercegnek. A katolikus hitközség küldöttsége szintén tisztelgett.

Rudolf trónörökös 19-én délben Kairóba érkezett; e pályaudvarban az akirály fogadta őt; a városban nagy ünnepélyességek vannak előkészülöben.

Furcsaságok a „Debreczen“-ből.

A „Debreczen“ tegnapi esti számában egy ugyanazon cikkünket két cikkében is bírálta alá veszi.

Az elsőben ezeket mondja:
„Nem vágyik e párt — (már t. i. a függetlenségi párt) — forradalomra, de ha az a kormány párt — mint eddigi tetteiből következtetni lehet — utóljára is a lét és nem lét kérdését lesz kényserülve felvetni, az esetben a nemzet többsége a forradalom mint végső s egyedüli menekvés eszközöket sem fogvisz-szariadni stb.“

A másodikban pedig szóról szóra ezek fog-laltatnak:

„A cikkirő (már t. i. a mi cikkirőnk) a z a l a m í t j a a világot, hogy a függetlenségig párt forradal-mat ó h a j t. — Bolond, a k i a z t a k a r j a.“

No ez a két független polgártárs ugyan megfelel egymásnak.

„K i l e g y e n a z a l k a p i t á n y?“
czimű cikkre visszatér a „Debreczen“ s elő-meri, hogy a cikkben „drasztikus“ kifejezé-eket használt. A „számár“ titulust félre ma-gyarázták, mert ő a z n e m m i n d e n t i z t -v i s e l -ő r e érte.

Azt bizony a magyarázat nélkül is tud-tuk, mert hiszen a „Debreczen“ t. szerkesz-tője maga is városi tisztviselő lévén, nem kö-vethette el azt a vigyázatlanságot, hogy „m i n -d e n“ tisztviselőt bele értsen.

Egy kis statisztika.

Debreczen, febr. 19.

Azt hisszük, hogy nem lesz érdektelen olvasóinkra nézve, ha néhány számadattal né-mi tájékoztást nyújtunk a városunkban létező némely finandziális körülményekről.

Kezdjük először is a hirdalok hirdeté-sein. Dr. Róza életbalzsama, Rojkó bajusz-pódrója, Hoff maláta kivonata, Rix Vilma szé-pítőszere s egyéb istentudja hányféle hirdeté-sek, melyek a „Debreczeni Ellenőr“ mult évi számaiban megjelentek, a lap tulajdonosának a nyomdai költségei felül még 663 ft 60 kr-jába kerültek, mert kincstári illeték fejében eny-nyit kellett lefizetnie a helybeli kir. adóhiva-

lalnál. A „Debreczen“ 605 ft 10 kr-t, a „D. Nagyvárosi Értesítő“ 586 ft 80 kr-t, a „Ke-reskedelmi Lapok“ 42 ft-ot, a megboldogult „Képes Híradó“ 34 ft 50 kr-t fizettek s így mint látható, legtöbb hirdetés a „D. Ellenőr“-ben jelent meg.

Ellenzéki lapjaink folytonosan az adók borzasztóságáról beszélnek. Ezuttal azt tesz-szük mi is s őszintén bevalljuk, hogy olyan kis vármegye mint Hajdumegye, roppant sok adót fizet, mert a mult évről csupán azon azon községek adója, melyek ebbeli tartozá-u-ka t Debreczeni kir. adóhivatalnál róvják le, 390,895 ft 8 kr-ra rug s ezen őszegbe Deb-reczen város községének 433,600 ft 37 1/2 kr s Debreczen városnak mint területnek 63 ezer 65 ft 75 1/2 kr adója meg nem foglaltat-tik benne. De épen ezen körülmény tesz büsz-kévé bennünket annak kimondására, hogy ilyen kis vármegye mint a miénk, nincs is ilyen gazdag az országban.

Tisza Kálmán nagy ur, mert miniszter-elnök, de nagy ur azért is, mert sok adót fi-zet; de e tekintetben nála Debreczen városa sokkal nagyobb ur, mert több adót fizet s a ki mindketőjüknél még többet fizet az az ur a d e b r e c z e n i c z u k o r g y á r i r é s z -v é n y t á r s u l a t, mert ennek adója na-p o n k é n t k e r e k e s z á m 4 2 2 f t 6 k r t e s z k i. Ezt pedig ha csak félévre is összesumázzuk igen takaros kis összegre rug. —

Az a kérdés most már, hogy ezt a menkü sok pénzt hova teszi a debreczeni adóhivatal. A felelet igen könnyű reá. A debreczeni kir. adóhivatalról a kir. törvényszék, három járásbírószág, pénzügyigazgatóság, adófelügye-őség főispáni s államnérnöki hivatal, kataszteri igazgatóság, taufelügyelő, illeték-kiszabási s adóhivatal személyzetei, a gazdasági tanintézet tanárai, polgári s katonai nyugdíjasok, havon-ként 48000 s így évente 576,000 ft-ot kapnak. Az állandó fizetéssel bíró egyének illet-ményei közt legmagasabb fizetés 4000 ft, leg-kisebb 280 ft, a legnagyobb nyugdíj 7300 ft, a legkisebb 18 ft. —

Az sem épen megvetendő összeg, mit a helyben állomásozó honvédség és mén-őte-lep felemész. Mert a mult évben a 42-ik zászlóalj szükségleteinek fedezésére 33000 ft a 45-ik zászlóaljára 39,742 ft 91 kr a 2-ik honvédszázr ezredére 97,340 ft a ménletelepre pedig 106,000 ft. fizetett ki. A ménletelep ez honvédség tehát városunk pénzforgalmát 276,082 ft 91 kral növelte, — mely körülmé-nyből megítélhető az is, hogy egy városnak mennyiben fekszik érdekében, minél több ka-tonaságnak helyt adni. —

Azok érdekében kik dohány termeléssel foglalkoznak, közöndomásra hozzuk azt is, hogy csupán azon dohánytermelőkeek, kik járandó-ságukat a debreczeni kir. adóhivatalnál veszik fel, — a mult év Deczember havától kezdve eddigelő dohányárban 700. ezer forint fizetett ki. Ez már maga is nagy összeg, pedig ezen-kivül a debreczeni adóhivatal még három do-hánybevéte hivatalt lát el a dohányárak ki-fizetésére megkívántó összeggel.

Világos tehát hogy azon tömérdek pénz mi a helybeli kir. adóhivatalhoz befolyik, ott megsem pihenhet, hsem azon módon kiadatik az előforduló szükségletek fedezésére, sőt még nem is elég e czélra mindig, mert igen gyak-ran kell a központi állam pénztártól is nagyobb összeg-eket kérni.

Végül statisztikai közleményünket annak megemlítésével fejezzük be, hogy a debreczeni kir. adóhivatal évi pénz forgalma körülbelöl 8 millióra megy.

Külföldi hírek.

A görög török kérdés. A hatalmak ta-nácskozása Konstantinápolyban folyik, s a fő tárgyat a határvonal megállapítása képezi. Az erre nézve érkezett hírek is alig képesek tel-

Mint ő vitte volt s adószedővé lesz,
Vagy végrehajtott s uhet jut egy kis pénzhez.
Ámbátor akkor se lehetne panaszom;
Igy a legeslegjobb hálával tartozom;
S magasztalom érte, mit csak szívem érez,
Holtig há maradtok áltott emlékéhez.
Nem tesztek úgy, mint sok, ki azt mondogatja:
Mit tehet ő arról, hogy nem volt az atya
Híres neves nagy ur? ... Távol legyen tő-lem,

Hogy illesmit fel is tegyek felőlem!
Sőt, ha a természet azt követelné meg,
Hogy az ember, mikor eltölt néhány évet,
Válasszon szüleit, kénye, kedve szerint:
É n a z e n y é m e t választanám megint.
Ez isteneim! hány szüle költi el összes
végynkját fia taníttására s nevelté-
sére ma is! csak itt, a mi főiskolánkban is. —
Vajon lesznek-e majd ezekből is ilyen kegye-
letesen emlékező, — szüle szerető hálás em-
berek!

De menjünk tovább. Horatius a bölcsé-
szet tanulmányozása végett 18 éves korában
Athénébe ment. — Ez alatt ölték meg Rómá-
ban Brutusék Caesár s ragadtak fegyvert a
köztársaság védelmére. Felkeresték az Athén-
ben tanuló római ifjakat is és csatára tüzték.
Horatius ifju hevéti ragadtatva szüzetén a had-
seregbe lépett. Csakhamar ezredesi ranggal
(tribunus militum) tiszteltetett meg, — s mint
ilyen vett részt a híres philippi csatában. A
csata, mint tudjuk, igen szerencsétlenül ütött
ki, Horatius futásban kerestet menedéket. —
Haza térésben sem szeretett jó édes atyját,
sem vagyonát nem találta többé. Atyját elra-
gadtá a halál, vagyona a győzők kezébe jutott.
A tehetséges művelt ifju ekkor Rómában egy
kis írni ki állomást keresett, s e mellett hozzá
fogott a versíráshoz. — Első művét (ódák V.

jes felvilágosítást nyújtani, anyira eltérne-
egymástól.

Még pár napal azelőtt azt jelentették,
hogy Hatzfeldt gróf új határvonalat fog indít-
ványozni, a mely Törökország birtokában hagyja
Janinát, Meczovót és Prevezart, addig más
forrás szerint a konstantinápolyi nagykövetek
még most sem jártak végre annak, hogy
mekkora területet akar átengedni a porta,
addig pedig nem lehet szó a határvonal meg-
állapításáról. A Hatzfeldt grófnak tulajdonított
terv azonban talán mégsem egészen alaptalan,
habár csonka is. Lehetséges tudniillik, hogy a
hatalmak Törökország birtokában hajlandók
hagyni az említett városokat, de nem kárpót-
lás nélkül. Eddig mint kárpótlást Krétát em-
legettek, mint kárpótlásra alkalmas objectumot
legutjában az Arta és a Volo öblöt emleget-
ték. Ez a javaslat csak annyiban új, hogy ke-
vesebb szárazföldet, de nagyobb tengerpartot
követel Görögország részére.

Béke az angol és boérek közt. Londonban
hírlik, hogy már néhány nap óta, a Heidelberg-
ből átküldött békejavaslatok alapján, közvetlen
eszmecsere folyik az angol kormány és a boé-
rek közt.

Irodalom és művészet.

E. Mikes Róza „Jelenetek az életből“
czim alatt megjelenendő beszélfüzetére előfi-
zetési felhívást bocsájított ki az „Arpd“ iro-
dalmi és nyomdai intézet Szarvason. E. Mi-
kes Róza működése közönségünk előtt eléggé
ismert arra, hogy műveit bővebben ajánlani
szükség lenne. Többször volt alkalmunk kisebb
nagyobb közleményeket hozni a jeles tollu
íróntól. Lesz alkalmunk nemsokára ismét egy
hosszabb beszélt közölni tőle. Az előfize:ési
ár 1 ft 50 kr, mely márcz. 15-ig Szarvasra a
kiadó intézethez küldendő.

Uj zenemű. Táborzky és Parsch mű-
kereskedésében megjelent „Hogy volt“ csár-
dás zongorára, a magyar tisztvislők orsz.
egyesületének bajjára szerz. Nikolich Sándor,
ára 1 ft.

Színház.

Tegnapelőtt került először színe szin-
házunkban „A két nejú gróf“ Helmesberger
uj operettje.

A közönség, mely a premierere jól meg-
töltötte a színházat, nem utat magát, sőt
mondhatnók, hogy igen kelemesen időtötte el
az estét. A darabnak meseje röviden ennyi-
ből áll:

Egy német gróf (Bérczi) és csatlósa (Sim-
plicius) a szent Ildón a szaracének hatal-
mába esnek. A gróf beleszeret a pasa szép
leányába Melehszalaba (Pajor Emilia), ki vi-
szont szereti s megszöki vele, míg Simplic-
iusba Zaira dajka (Békéné) kapaszkodik. El-
jutnak a gróf kastélyába, hol a szalmaözvegy
grófné ferje után sovárog s visszautasítja a
rőthaju Kunó várnagy (Sz. Német) szerelmi
vallomását. De mikor a gróf megjön s magá-
val hozza a másik asszonyt is, nagy a baj;
a két asszony közül egyik sem akar tagítani,
Kunó p-dig feladja a grófot két nejúség miatt
a titkos bíróságnak, hogy a gróf halárá itél-
tetvén, a szép özvegy Kunigunda (Nyilvai Ir-
ma) az övé lehessen. A titkos bírák meg is
jelenik ítéletet mondani, de ekkor mindkét
asszony lemond a férjről, csakhogy megmentse.
A bírák különben is a gróf jó barátai s az
egész csak a Kunó gonoszságát deríti ki. A
két nő talán újra kezdené a perpatvart, de
megjelen a pasa, hogy kiválta és haza vigye
leányát, ki végkép lemond a grófról.

Kellő tárgy, melyet egy ügyes librettó
szőz feleesen tudott volna feldolgozni, —
azonban a tegnapelőtti új darabban rettenetes
sovány és szintelenül elmosódott. — A szöveg
szerzője csak erőtetet és sokszor együgyű é-
lcsékben keresi a hatást.

k. 16. d.) a kritikuskok lebirálták. De ő nem
haggyott azért fel az írással. Megtörténik az
akárhányzór főképe a legnagyobb költőkkel,
hogy első hangjuk nem igen tetszik. Van be-
ne valami szokatlan.

Ezek a művek az e p o d u s o k és s a -
t i r á k voltak. Ezekre utalta a kor, a helyzet.
Rómában akkor bizonyos állapotok voltak. Ne-
héz lett volna satírát nem írni. — Kétszeresen
nehéz lett volna ifju költőknek, kit hazája
sorsa is agasztott, saját helyzete is csak ke-
serített. Meghasonlásba jött magával.
Szive a régi Róma dicsőségéért, a köztársas-
ságéért, a szabadságért lángolt; ámdé ezeknek
be kelle látnia, hogy a fényüzésbe és puha-
ságra merült világvárosban az erkölcsök sok-
kal inkább megromlottak már, hogysem valódi
szabadságra lehetne remény. Kezdet megba-
rátkozni a gondolattal, hogy ily viszonyok közt
jobb egy becéletes monarchia, mint egy ra-
konzatlan köztársaság. Az eszményi öszet-
köztől a valóságig. Alkalmasint A ugu-
tus s intentióit is korán belátta, s felismerte
benne — mint kifejezni szokták — a gondvi-
selészerű k o r m a n y f é r f i t. Majd megis-
merkedett Virgillussal és Varussal, az akkori
kor nagy költőivel, és ezek utján Maecnessal,
a nagyírú irodalombaráttal. Ennek barátsága
és bőkezűsége folytán kedvező anyagi helyzet-
be jutott s később — úgy látszik — lassan-
lassan a politikai helyzettel is kibékült s —
Augustusról kissé túlságosan is magasztalólag
irt. — Odái és tankölteményei, melyekhez szá-
nítottatnak a satírak is, a világirodalom legna-
gyobb költői közé emelték őt.

(Folyt. köv.)

A rómalak satira-költészetéről.

Népszerű felolvasás.

Tartotta Gergely Károly tanár 1881. jan. 21.
(Folytatás.)

Juvenalis is egész lelkesedéssel
szól a határról, melyet a Lucilius-féle komoly
satírák keltettek. Egyebek közt így nyilat-
kozik:

„Hogya Lucilius dübtől lángolva előtör,
S pallosa megvillan, melyet sujtásra emel fel,
Megrémül a bűnös, véres pir futja el arczát,
S keblét vétkeinek titkos gyötrelmei marják.“

Csak Horatius kísérlette meg egyik sati-
rájában kicsinylőleg szólni róla. De kritikája
alkalmasint rossz hatást keltett; vagy megbán-
hatta hirtelenedését; mert későbbben olyan
formán tett, mint a mi Kölcseynek Bersényi
felett tartott beszédében. Magasztalólag szól
a nemzet sybarita vázai ellen oly hatalmasan
fellépett lánglelkű költő szelleméről. „Kisebb
vagyok — ugymond — e műfaj feltalálójánál
és nem merészelem letépni, sőt még illetni
sem a homlokára már mintegy odatapadt dics-
koszort.“

Horatius a Lucilius által megtört
uton tovább haladva, a satírák művészeti ma-
gaslatra és egyszersmind tető fokra emelte.

A világirodalom eme legnagyobb satira
költőjének, mint egyszersmind ódaköltőnek is
eléggé ismeretek mind művei, mind életör-
nélete. V e n u s i u m b a n Kr. e. 65 szüle-
tet. Atyja felszabadult rabszolga volt, ki fia
neveltetéséről a lehető legbűbb atyai szeret-
ettel és gyöngédséggel gondoskodott. Elhagy-
ta érte szülőtte földjét és vagyonkáját s Ró-
mába tette át lakását, hol közpénzek besze-

dőjévé lett; a mi akkor tájban a rómaiak előtt
nem valami nagyon tisztelt és nem is valami
nagy jövedelmet hajtó állás lehetett. Körülbe-
lől hozzá vethetünk ehhez arról, hogy bizony
az adó behajtót executornak szokás nevezni
ma is, a kit a magyar ember sem lát örömet,
ha hivatalos teendő körül szigorúan látja for-
golódni. Mindezt maga beszélte el a költő
egyik gyönyörű satírájában, melyben szüleiről
olyan gyöngéden s olyan meleg fiú kegyelet-
tel emlékszik meg, hogy jól esik e kis részle-
tet, különösen a tanulókra való tekintetből
magyar fordításban bemutatnom.
Hogy már magamról is szóljak egy keveset,
Elmondok egyetmást. Ha kedves lehetek
Barátaim előtt s büntől tiszta vagyok:
Ezért méltó hálát, jó anyámnak adok,
Kinek bár alig volt egy kis földeskeje,
Még sem bízta fiát F a b i u s kezére,
— Kihez csoportostól jártak az uricskák,
Karjukon hordozva táskát és tábláscskát,
Tanulni, hogy ennyi s ennyi pénz mit keres?
Enyi s enyi napra, mennyi az interes? —
Hanem elvittem engem magával Rómába,
S oly művészeteknek avatott titkába,
Melyek a legelső forangu nemesek
Fiaira nézve voltak szükségesek. —
Szép ruházatom volt, körültem sok szolga,
Ugy hogy a ki látta, méltán azt gondolta,
Hogy ősi nagy vagyon nyujt ilyen ellátást. —
De tanítóim közt jó atyám volt folyvást
Legbűbb, legéberebb oktatóm, vezérem.
Neki köszönöm, hogy a tiszta szemérem,
— Az erkölcs fájának a legszebb virága —
Megmaradt szívemben. S nemesak gonoszságra
Nem hagyott tévedni: de úgy vigyáztott rám,
Hogy még pirosság se érje soha orcám. —
Nem félt ő attól sem, hogy megszegyeníti,
Ha majd fia egykor többre nem viheti,

A z e
kunk. Csup
keringőkbe
mászik, m
lottak vol
ismétlődő
tek, karok
lónak egy
Az e
szerep ne
hetetlen r
lehetett a
kiállításna
ott ragyo
es első fe
tott meg.
A sz
Ny i l v a
toitettjeik
volt Né m
alakot pro
zott. B é
l u s i t ő
rencsére r
nem adtak
— K
harmegyei
ban ma m
— I
tesz közze
nak jelen
mintha a
sán ő a t
nyilvánít
— A
jár. Ma e
lott be, m
pedig má
hogy tava
egylet jeg
ség volt j
sporttal, a
jatszott. A
napokon i
híre járta
len ember
s z a n y i
ott nagy
tettes má
egy a rabl
irhatjuk.
tiszafuredi
legények,
rablásokat
reggel, m
rabló cser
nélkül kir
lónak a
a hetest s
jába vigye
de a kopó
rabló pizs
reze al
adtak a
tással kö
sz akarja
A gazda
gyon volt
Vertheim
ragadta r
ékszereket
fehér ke
legyen be
dor figye
ne bántsá
de Paulik
mit csak t
Igy vittek
aranyat, l
rúte, egy
éredkes k
— A ren
raszt legé
sűtő assz
tudtak, h
s z a y P
foldjén id
megtalán
írása igen
adott. Ko
szaihoz m
u l i k S á
azonnal l
B a r z z
s bizonyn
közölte
haza ment
kellő intéz
Dani mag
Világos v
éredkelne
gyon tud
helyzethe
világlott,
szanyi há
sőt a kes
telen tud
bizott ha
miatt a
engedte
gártermet
vény.
gadnak. A
már megk
— E
és Ottom
ben 4 dar
kuics és
láló kéret
bol 10 ft
— A
tok a mai
végett a
— A
kitai jind

A zenéről nem sokkal több mondhatunk. Csupa keringők. — de igen csinos keringők. — áll az egész, melyek oly fülbevalók, mintha csak egy Strauss művét hallottuk volna. — A laza prózaszöveget egy-egy jóméretű keringő köti össze. Törökök, németek, karok, vigaságban és szomorúságban eldőlnek egy-egy keringőt.

Az előadás szakadozott volt, értjük a szerep nem tudását és a felvonás közök túrheteren hosszúságát, melyet pedig epen nem lehetett a hetek előre érkeztet. **Fényes** kiállításnak tulajdonítani. Az összes fényesség ott ragyogott egy pár női török ruhán, melyet az első felvonás végén veres görögűz világitott meg.

A szereplők közül jó kedvvel ékeltek Nyilva Irma és Pajor Emilia, kik szép töltöttjeiket is kaptak tapsokat. — Kitiűn volt Némét mint Kunó. Pompásan neveltető alakot produkált. Szathmáry elégé tulzott. Bérczy szépen énekelte. Tóthfalusiól egy hangot se hallottunk, de szerencsére nem is kellett énekelni. Miért nem adták ezta szerepet Fenyérinek?

Napi hírek.

Krausz E. premontrai r. kanonok bismarckgyei tautelügyelő Váradon 81 éves korában ma meghalt.

Körösi Sándor jogtanár nyilatkozatot tesz közzé a „Hon”-ban alaptalan koholmányok jelentvén ki több fővárosi lap azon híret mintha a Fráter-Kepes féle sajtóper tárgyalásán ő a tanuvalomások alkalmával hangosan nyilatkozta volna tetszését.

A korcsolyázásra ugyancsak jó idő jár. Ma egyszerre olyan kemény hideg idő állott be, mintha csak a téi közepén volnánk, pedig már a napokban azt kellett hinnünk, hogy tavaszodni kezd. Tegnap a korcsolyázó egyet jogén igen nagy s felette szép közönség volt jelen s mulattatta magát a nemes sporttal, mialatt közben a színház zenekara játszott. Alttalában nemcsak vasárnap, de köznapokon is igen sokan járnak ki korcsolyázni.

Pénzt vagy életet? Nagy rablás híre járta be tegnap városunkat. Két ismeretlen ember a tizenhárom város-utcán levő Kaszanyi házába tört be reggel 6 órákor s ott nagy mérvű rablást követtek el. Ma a két tettes már el van fogva s a törvény előtt áll, így a rablási esetet egész terjedelmében leírhatjuk. — A tettesek Paulik Sándor, tiszaferdi és Nagy Pál Sándor pályi legények, kik mint most kitudt, már másnemd rablásokat is követtek el városunkban. Tegnap reggel, mint mondtuk fél hat órákor a két rabló csemetett a ház kapuját. A hetes gyanu nélkül kinyitotta a fehér szürbe öltözött rablóknak a kaput. Erre a rablók torok ragadták a hetest s kéyszeríték, hogy a gazda szobájába vigye őket. A szoba ajtaja zárva volt, de a kopogtatásra rögtön felnyitott. — A két rabló pisztolyal és éles késsel felfegyverkezve ahg hogy a szobában voltak megtámadták a gazdát s „penzt vagy életet” kiáltással követelték, hogy adja elő pénzt, ha azt akarja hogy semmi bánódása ne legyen.

A gazda hogy sem valami veszelnyök tegye ki magát az elő-zolába vette a rablók, hol a Vertheim kassa állott. A két rabló mohóan ragadta meg a kasszaban talált pénzt és ékszeret. E közben az egyiknek arczáról a fehér keudó melylyel hogy felismerhető ne legyen be volt kötve, — leestett. Nagy Sándor figyelmeztette Paulkot, hogy az ékszeret ne bántásák s elégedjenek meg a pénzzel, — de Paulk mitsem hallgatott társára, hanem a mit csak talált a kasszaban, mind magához vette. Így vitték el 650 frt papírpénzt, 60 darab aranyat, 100 darab régi talert 12 brillant gyűjtőt, egy pár ugyanoly fülbevalót. — Egy igen érdekes körülmény vezetett a rablók nyomára.

A rendőrségnek régebben keresnek két parasztlégynt, kik egy Hajnalnévű kalácsütő asszonytól több tárgyat elraboltak. Annnyit tudtak, hogy ezek gyakrabban szoktak Szikszay Pal nevű, czegléd utcai majorsági földjén időzni, de még eddig nem sikerült őket megtalálni. A Kaszanyi által leirt rablók leírása igen hasonlított ahoz, melyet Hajnalné adott. Kovács bizos tehát egyenesen Szikszaihoz ment ki és csakugyan az egyiket Paulik Sándort ott találta borozás közben kit azonnal le is tartóztatott. — Paulikot Barcza Dani esendbitos vette valatlás alá s bizonynal ennek erélyes fellépése eszközölte hogy a rabló kivallotta, hogy társa haza ment H.-Pályiba. Azonnal megtétettek a kellő intézkedések elfogatása iránt. Barcza Dani maga ment ki, s hozta be a rablót. — Világos volt, hogy a rablásban egy harmadik érdekeltnek is kell lenni, mert a rablók nagyon tudnak alkalmazkodni a helyhez és a helyzethez. A valatlás alatt csakugyan ki is világott, hogy egy Csizmadia nevű ki a Kaszanyi házában ösmerős bizgatta a rablókát, sőt a kést is ez kölcsönözte oda. Nem érdektelen tudni, hogy a Paulik bekísérésevel megbizott hajdu is bele jutott a krédóba, mert mialatt a rablót bekísérté megvesztegettetni engedte magát. — Mindkét rabló derék sungrétermetű csinos és szép arcu parasztlégyény. — A rablás részleteiből mit sem tagadnak. Az elrabolt ékszernek és pénz egyrésze már megkerült.

Elveszett egy helybeli urnak Margita és Ottomály közt utaztában zsebárczája, melyben 4 darab husz frankos arany, egy arany kulcs és 2 frt aprópénz volt. A szives megtaláló kérést a szerkesztőségünkbe beküldeni, hol 10 frt jutalomban részesül.

A színházunkra beérkezett pályázatok a mai tanácsülésen adattak ki megbirálás végett a színhágyegetnek.

Az érmelléki borkiállítás egyet maraitai pinczejéből való kitűnő borok, melyek

mindenfelé általános dicsőretre találunk, városunkban csak Posszert kereskedésében és a vasuti vendéglőben kaphatók.

Közönetnyilvánítás. Berger Henrikné urnó küldött az árvaház részére 1/2 öl vágott tűzfát. Fogadjá az árvák nevében kegyességéért hálás köszönetemet. Kacsokviczné.

Színház hírek. A Litzermayer növérék juralomjátéka szerdán lesz. Szinre kerül ez alkalommal Vörösmarty „Csongor és Tünde” című látványossága. Az érdekes estét ismételve ajánljuk közönségünk figyelmébe. — Nyilva Irma Szabadkára, Pajor Emilia pedig Győrbe szerződtek el a jövő télre. — Jászai Mari asszony a nemzeti színház kitűnő művésznője csütörtökön kezd meg vendégjátékait, s mint halljuk első fellépte Racine nagyszerű drámájában a „Phaedra”-ban lesz. E darabra már a mult évben nagyban készült közönségünk, de az előadás elmaradt, mert színészeink a negyszabásu klasszikus darabot az idő rövidsége miatt nem tanulhatták be. — A „Makranczos hölgynek” pedig a Mándoki betegsége miatt kellett elmaradni. A művésznő most ezt is felvette repertoírjába.

Öreg urak bálja Ujfehértón. Az ujfehértői ifju és agylegények, özvegy, nemkülönben jó kedvű nős urak f év márczius 1-ő napján, a Casinó nagytermében a ref. templomban feállitandó orgona javára, Benczy Gyula zenekara közreműködése mellett jótékonyközlő zúrtkörű karton bált rendeznek. — Belépti díj: személyjegy 1 frt, családijegy 3 frt. Felülfizetések köszönettel fogadotnak s hirapilag nyugtáztatnak. Előleges tudakozódásokra szives készséggel válaszolnak Kálmán Dezső és Szoboszlay Imre. A meghívó ép ugy van kiállitva mint a múlt évben urakjánké, kik tudvalevőleg holnap tartják táncszertélyüket.

Verhovay és Bartók komédia falu helyen. Mogyorórdól (Pest-megyé) írják a „Hon”-nak: Közlebbrelogy desperatus had, mindössze öt tagból álló érkezett közönségünkbe. Színészeknek mondanók, ha maga, e névnek rájuk alkalmazása nem volna valódi komédia. Felütötték egy csúriben a világot jelentő deszkákat és előadást hirdettek mindeure — Lear királyon kezdve a Szamárhörig, de nem akadt publikumuk. Szerencsésükre művésztüknel nagyobb volt leleményességük, mely utőnégre is „zsufoilasit ház”-at csinált az éhenhalás-hoz közel járó kompaniának. Kihirdették ugyan is a faluban és vidéken, előszóval és ékesen írott plakátumokon, hogy a jövő vasárnapon a társaság felségelésére Budapestre „Verhovay Gyula és Bartók Lajos, nagy hazánkfái szves vendégszerelése mellett” előadotk „Egy véres jelenet a keresési uton, vagyis kik újság-szerkesztő veredése”, „valóságos historia” Erre a klasszikus darabra gyűlt is közönségünköl és a vidékről annyi kíváncsi publikum, hogy a Thalia templomává átalakított öblös csúr a felét sem volt képes befogadni. De érdemes is volt végignézni a hirapokból ismert keresési-uti botrányból három felvonásra szétnyújtott jeles tragikumédiát, melyben egy színész szerelme képezi az exoziciót, a kölcsönös féltékenységből szövődő cselekvény, melyet a Pannona előtti tettesleges katasztophia old meg az érdeklődő közönség riadalmas tetszésére. — És eddig szép simán is folyt le az előadás a jelenetig, melyben a „Függetlenség” bántalmazott szerkesztője elkiáltja magát! „En Verhovay vagyok! Fogjátok meg a gaz orgyilkost!” Itt már egy jelelvő mérsáros legény és ismert szébbi kortes nem tűrhette tovább hazafias megbotrunkozásának kitörését; a kedvecz lapja bántalmazása után a szupadról a közönség közé menekült Bartók után ugrott, a keszeg füra mérte hatalmas öklét (majd azt irtuk taglóját) és a leterített ádozatot csakis a legerélyesebb kisbirői intervenczió tudta megmenteni a népek a legvégzettesebb bosszua elől. — Verhovay pedig azóta a napnak hőse közönségünkben. Sül, fő a torokon és lakomákon, — uszik tejbén, vajban, zsirban és ha a tisztelt trupp a jövő választásig tovább nem áll — bizonyára még felléptetik országgyűlési képviselőnek is.

A pénzes levélhordó ellen intézett rablógylökossági kísérlet elkövetőinek tárgyalása már lefolyt a budapesti törvényszék előtt. Az esetre magára olvasóink még bizonynyal jól visszaemlékeznek. Január 7-én d. u. 3 órákor a király-utca 7-ik szamu házban Bull János és Ludvig Ottó kömives legények Geszner József fővárosi levélhordót, ki egy állítólag 50 frttal terhel pénzes levél kézbesítésé végett Bull és Ludvig közös lakásán megjelent, orvul megtámadták s egy tompa eszközzel fejére mért csapás által elkábították. Ez eset részleteit annak idejében kimerítően közöltük. Ludvig Ottó 8, Bull János 4 évifegyházra ítéltettek rablási kísérlet buntette miatt.

A nagyváradi m. k. orsz. bábaképezdén az 1981. évi nyári tanfolyamra a beiratások márczius hó 1—10-ig tartanak. Fölvetel végett szükséges okmányok: honossági s keresztlevel, valamint erkölcsi s orvosi bizonyítvány.

A trónörökös menyegzőjéhez. Rauch udvari titkár tudatta a bécsi polgármesterrel, hogy a tönörökös esküvője kedvező évszakban fog megtörténni. A polgármestert megkeresték, hogy Stefánia herczegnő bevonulása körülbelül olyan ünneplésességé közt történéjk, mint a királyasszony esküvője alkalmával.

„A papok életbiztosítása” cím alatt gróf Lónyay Bela egy kis füzetet tett közzé, a melyben híven eseteivel az árvaságra és özvegyiségre jutott papi családok sanyaru helyzetét, tömeges életbiztosításra hívja fel a házas papokat. Szerző véleménye szerint a társadalom e legtevékenyebb osztálya annál is inkább rá von utalva arra, hogy családja jövőjét biztosítsa, mert fizetése csak nagy ritkán

áll arányban működésével és tevékenységével s így soha sincs azon helyzetben, hogy családját összetakarított filléreiivel mentse meg a nyomortól. S ép azért, mert a papok fizetése oly csekély, hogy abból még életbiztosítási díjat sem lehetnek felre, Lónyay gróf erre szolgáló jövedelmi forrást is jelöl ki számukra, a mely legkevésbé sem jó összekötetésbe társadalmi állásukkal. Azt ajánlja ugyanis, hogy a papok vállalják el a biztosítási ügynökséget, — a mire különben már nagyon sok példa van; — ha csak 150 forint biztosítási díjjal juttatnának is évenkint egy önként vállalkozó biztosítási társulat pénztárába, már a saját életüket is biztosíthatnák 1000 forint erejéig. — Minthogy azonban bármely társulat csakis tömeges biztosítás esetén nyújthatna kedvezményeket a feleknek, Lónyay gróf egyesülésre hívja fel a házas papokat, a mely egyesülés módozatait később igéri kifejteni. — Mindenesetre életrevaló és humanus eszme, a mely méltán megérdemli a házas papok figyelmét.

Szegednek is lesz lövonatu vasutja. Mint a „Szegedi Híradó” írja, a tervezett lövonatu vasut kérdése az előkötött bizottság által az érdemleges elhatározásra egészen megérleltett. A vasut kiépítésére jelentkezett vállalkozóval köendő szerződés, a felsőbb helyen eszközölt módozások befoglalásával, összeállitott és a szerződést Paget E. vállalkozó már alá is írta. Most tehát még a köztörvényhatósági bizottság ratifikációja van hátra és a régen vajudó ügy ezzel készen lesz a valósulásra.

Hőmérő az ebédnél. Orvosok állítása szerint sokféle bajnak, különösen a gyomorbetegségeknek a forró leves és forró kávé az oka. Azt ajánlják, hogy az ebédől asztalon ép ugy helye legyen a hőmérőnek, mint akár a sórtónak s a kávé, tea és más izgató italok 28 foknál melegebbek ne legyenek, a leves pedig legfeljebb 36 fokú lehet. A nagyon hideg étel vagy ital azonban époly egészségellen, a fagyvált pedig határozottan veszedelmes.

Hatvan éves menyasszony. Ó róla beszél most egész London. Esküvője szombaton volt Mayfairban (London) a Krisztus-templomban. A hatvan éves menyasszony a Coutt-féle bankház társnője, örököse és unokája St. Albany herczegnék, megfordult a „magas és legmagasabb” körökben, a királytól barátinője volt, kezét negyven év előtt Wellington hg kérte meg és most a szegényeknek és nyomorultaknak pártfogónője. Völegénye Ashmead Bartlet egy csinos 27 éves, erőteljes fiatal ember, ki félig-meddig amerikai származásu. Neje már egy évvel ezelőtt szeretett bele, a „legmagasabb” körök azonban minden követ megmozgattak, hogy Bourdett-Coutts baronesz szívében a szerelem tüzét elfojtsák. Ez nem sikerült, a miért is az esküvőn csak a legjobb barátok voltak jelen. A menyasszony halavány sárga atlaszruhát viselt, fátyolát paracs virágok díszítették. A három nyoszolyó leány fehérbe volt öltözve. A mézes heteket az új házaspár Gordon admirális birtokán élvezi Ingledonban (Kent).

Az egész világ — hiteles statisztikai adatok szerint — jelenleg körülbelöl 50,000 gözmozdony van alkalmazásban. Lőerővel kifejezve, az összes gözmozdonyok munkareje mintegy tízmillió lőerőnek felel meg. Legőbb gözmozdonya van az észak-amerikai egyesult államoknak: 14,245, azután Angolországának: 10,933; Németországnak van 5927 gözmozdonya, Franciaországnak 4933, Ausztria-Magyarországnak 2875, Oroszországnak 2684, Kelet-Indiának 1323, Olaszországnak 1172 stb.

Kopogó szellem Érsekujvárott. A „Kó máromi Lapok” írja: „Az érsekujváriak meg vannak ijedve. Érsek-Ujvár kapitányát el akarja ragadni az ördög. Már harom hét óta kopog éjjelenként 9—12-ig hivatalos szobájának ajtaján, padlásán és a falak külfőnlé pontján minden kigondolható vallásos ceremónia és rendőrségi intézkedés daczara. Kezdetben csak az összes hajduknek berendelésével, éberségével és kutatásával vétek segíthetni a bajon, de minthogy az ördög tudvalevőleg nem fél a fegyvertől, az őrizet nem használt semmit; ekkor a piébánost kérték oda két káplánjával éjjeli őrszolgálatra, — de az ördög ezektől sem ijedt meg, hanem lakonikusan felett kopogásával a hozzá intézett kérdésekre; végre imádságra fordították a dolgot, a kapitány ur ténedállva hangosan imádkozott, halotti misét szolgáltattott; de az ördög nem tágit, nagyon ütheti orrát a peccsenyeszag s várja valószínűleg a kedvező pillanatot, hogy kiszemelt ádozatát elragadhassa. A lakosság izgatottsága nem ismer határt.” Nagyon szomorú világot vetne ez állítólagos izgatottság az érsekujvári értelmiségre.

Zsebmetszők csinyja. Párisban a Rue Lecourben egy parasztlégyen roskadozott a minap egy zsák burgonya terhe alatt. Egy divatkereskedés kirakata előlt azonban elvágódott terhével együtt s a kirakat drága tvegtábját kitörte. A kereskedő kiszalad az utcásra s követeli a paraszttól az üveg árát. A parasztlégyen azt feleli, hogy nincs pénze. Mig így feleselnek, mind nagyobb néptömeg gyűl körülök, s a neptömegből kiválik egy elegansul öltözött fiatal ember. Csillapítja a kereskedőt, s azt mondja, hogy a parasztlégyen jól ismeri, nagyon gazdag egy ember az, ott lakik Páris környékén, s neki minden héten tette meg vajjat hord be, majd megfizeti az üveg árát. A parasztlégyen immel-ámmal huz elő egy öltött-kopott pu-gyellárist, kihuz belőle egy sokat használt ezer frankos bankjegyet s odanyújtja a kereskedőnek. A parasztlégyen 950 frankot visszkap, s a közönség átkozódásai s gonyolódásai közt ódalog el. Másnap a kereskedő az ezrest egy bankba küldi váltani, honnan azonban visszaküldték, mert hamis volt. Az elegáns öltözött ur s a

paraszt két ügyes zsebmetsző volt, kik így adtak tul egy hamis bankjegyekön.

Hogy fogják a vót. Egy hölgy mindig azon törte fejét, hogy mikép adja férjhez leányát. Egyszere azutan ragyogó arczczal mondja barátjának, hogy leánya férjhez ment. — „Hogy hogy? kérdezi a barátné, daczára hogy leányodnak nincs semmije? vagy elhitetted vele, hogy sok pénzt kapsz?” — „Dehogyl azt mondtam neki orvosom által, hogy még csak hat hónapig élék, s elhitte.”

Tömeges sikkasztás. Kalocsáról írják nekünk, hogy az ott sikkasztási büntetté miatt fogva levő Hidasz Elek, állásától fejfüggesztetett solti alsó járású tiszt-b. szolgabíró ellen, közikirat hamisitással egybekötött több rendbeli hivatali sikkasztás büntettei, zsarolás és megvesztegetés vétségei; Szalay Antal solti alsójárási szolgabíró ellen több rendbeli hivatali sikkasztás, büntettei, zsarolás és megvesztegetés vétségei; Sáfári Gyula: solti alsójárási segéd szolgabíró ellen zsarolás és megvesztegetés vétségei; Kádár István: járású szolgabírói irnok ellen zsarolás vétsége miatt — az előnyomozás befejeztetvén — Hidasz Elekre a vizsgálati fogság elrendeltetett — továbbá: Kis Pál: Kalocsa városi III-ad jegyző ellen hivatali sikkasztás miatt a vizsgálat megindittatván, vádolt vizsgálati fogságba helyeztetett; végül Mészáros Sándor szalkaszentmártoni községi adóperjátrnok ellen hivatali sikkasztás büntette miatt a bünvádi eljárás megindittatott.

Közgazdaság.

A magyar éjszakköveti vasut bevétel ki-mutatása 1881. január 1-től január végeig 154547. 1880. január 1-től január végeig 153015. A mult év hazon időszakához viszonyitva több 1532 Budapest, 1881. február 12 Az üzletellenőrség

Érték és váltó-folyam a bpesti tőzsdén.
— Február 19. —

	Útlevél	Arany
Magyar vasuti kölcsön	128.75	129.00
1869. keleti v. áll. kötv. 5%	85.1/2	85.1/2
1873. " " ar. v. czb. "	102.75	103.00
1876. " " arb "	88.50	89.00
nyeremenykölcsön 100 frt	117.00	117.25
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	108.00	108.25
1871-ki magyar államkölcsön 5%	108.00	108.00
1878-ki "	108.50	108.00
Magyar aranyjár. adóm. 6%	111.25	111.40
Földtehermentes. kötv. magy. 5%	97.00	97.50
" " temesi "	95.25	95.75
" " erdélyi 5%	94.50	95.00
Magy. jelk. urb. vált. kötv. 5%	91.75	92.25
Szöllődezsma vált. kötvény	94.25	95.00
Pestvárosi kölcsön 1870-ből 6%	108.50	108.00
" " 1871-ből "	108.50	108.00
Budapesti kölcsön 1880.	99.75	100.25
Magyar hit. hitelbank részv.	265.00	265.50
Osztrák magyar bank részv.	315.00	320.00
Első hazai takarékpénztár	4090.00	4110.00
Magyar földhitelintézet záloglev. 5 1/2%	101.75	102.1/2
" " " " " " " "	100.75	101.00
" " " " " " " "	98.75	99.00
Osztrák hitelintézeti sorajegy 4 1/2%	180.00	181.00
Cs. kir. arany (vert)	5.55	5.67
Osztrák magyar 8 frtos arany	9.34	9.36
20 frankos arany	9.34	9.36
Német bírod. bankjegy 100 m. —	87.60	87.70

Ki nyert?

Lottohuzás február 19-én.
Budapest 83 2 59 18 8
Lincz 38 15 57 34 56
Trieszt 50 63 74 32 20

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

VI. Bérlet. 20. Szám.
Kedd, febr. 22.

A KÉT NEJÜ GRÓF.

Uj operette másodsor.

Felelős szerkesztő: Kutasi Imre.
Főszerkesztő: Vértesi Arnold.

Komoly intés.

Gyakran napok, hetek, sőt hónapokig küzdünk egy nátha, köhögés vagy rekedtség ellen, és türellemmel viseljük mindazon kínokat és kellemetlenségeket, melyek ezekkel járhatnak azon jó reményben, hogy az ellenszert sokszorosan ajánlott szerek mint syrup, pastilla boubon, tea stb. ugy sem használnak semmit, és e bajok lassanként magoktól elmúlnak, holott e gyakran kiállhatlan betegségi állapotot gyorsan, könnyen és a mi fő, nével sem nevezhető költség mellett szüntethetjük meg. — Az újabb időben tett tudományos tapasztalatok szerint ily katarrhus baj, mely a légcsatornák nyákhartyájának gyuladására vezethető vissza, egyszerűen elhárítható alkalmas, antiphlogiai szerek által néhány óra alatt, a mint azt a tett kísérletek igazolják. Több orvosi tekintély, köztük Dr. med. Wittlinger M. m. Frankfurtban, Dr. med. Schmidt Ahrweilerben stb. ajánlja a Dr. Ew. Vosz-féle katarrh-labdacsokat, melyek Frankfurtban a Majna mellett Dr. Ew. Vosz sashoz címzett gyógytárában nagyban kaphatók bádógdobozonként 50 krért. Helyhen kaphatók dr. Rottschneck V. E. gyógytárában.

E katarrh-labdacsok különösen a jelenlegi köhögées és náthás évszakokban különös figyelmet érdemelnek ér kísérlettelre hívják fel az illető szenvedőket. E fölött kiemelendő hogy a Dr. Vosz féle katarrh-labdacsok bádóg dobozokban törvényes védjeggyel és téglavörös szalagkötéssel ellátva, Dr. Vosz aláírát viselik, egyedül csak gyógytárakban kaphatók és tökéletesen ártalmatlanok.

B1

B2

